

PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY

Poslanecká sněmovna

2011

VI. volební období

Pozměňovací návrh

ke sněmovnímu tisku 407

**Vládní návrh
na vydání zákona
o specifických zdravotních službách**

Předkladatel: Michal Janek

Datum: 22. 8. 2011

Pozměňovací návrh k vládnímu návrhu zákona o specifických zdravotních službách
(sněmovní tisk č.407)

Díl 2

Pracovnílékařské služby a posuzování zdravotní způsobilosti osoby ucházející se o zaměstnání

Pracovnílékařské služby

§ 1

(1) Pracovnílékařské služby jsou zdravotní služby preventivní, jejichž součástí je hodnocení vlivu pracovní činnosti, pracovního prostředí a pracovních podmínek na zdraví, provádění preventivních prohlídek a hodnocení zdravotního stavu za účelem posuzování zdravotní způsobilosti k práci, poradenství zaměřené na ochranu zdraví při práci a ochranu před pracovními úrazy, nemocemi z povolání a nemocemi souvisejícími s prací, školení v poskytování první pomoci a pravidelný dohled na pracovištích a nad výkonem práce nebo služby (dále jen „práce“).

(2) Pracovnílékařské služby pro zaměstnance a osoby ucházející se o zaměstnání zajišťuje zaměstnavatel za podmínek stanovených tímto zákonem a jinými právními předpisy.

CELEX: 31989LO391

§ 2

(1) Poskytovatelem pracovnílékařských služeb je **za podmínek stanovených v odst.(2)**

- ~~a) poskytovatel v oboru všeobecné praktické lékařství, nebo~~
- ~~b) poskytovatel v oboru pracovní lékařství.~~

- a) poskytovatel v oboru pracovní lékařství, případně**
- b) poskytovatel v oboru všeobecné praktické lékařství.**

Poskytovatelem pracovnílékařských služeb se rozumí podle tohoto zákona fyzická osoba (lékař).

(2) Zaměstnavatel pro výkon práce na svých pracovištích

- a) je povinen, jde-li o práce, které jsou zařazené podle zákona o ochraně veřejného zdraví¹⁰⁾ do kategorie první, druhé, druhé rizikové, třetí nebo čtvrté anebo je součástí práce činnosti, pro jejíž výkon jsou podmínky stanoveny jinými právními předpisy, uzavřít písemnou smlouvu o poskytování pracovnílékařských služeb s poskytovatelem uvedeným v odstavci 1 **písmeno a)**,

¹⁰⁾ Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

- b) může, jde-li o práce, které jsou zařazené podle zákona o ochraně veřejného zdraví¹⁰⁾ do kategorie první a druhé a/nebo je-li součástí práce činnost, pro jejíž výkon jsou podmínky stanoveny jinými právními předpisy, uzavřít písemnou smlouvu o poskytování pracovnělékařských služeb s poskytovatelem uvedeným v odstavci 1 písmeno b)

Odůvodnění:

S ohledem na potřebu zajištění potřebné kvality služeb i jejich dostupnosti je potřebné upřesnění a změna pořadí uvedených poskytovatelů v odst.(1). Požadavek odpovídá obdobným kritériím ve vyspělých evropských zemích, např. v Německu. Poskytovatel pracovnělékařských služeb - jak sám název uvádí - má mít primárně odbornost pracovní lékařství (pracovní lékař, anglicky occupational physician, německy Arbeitsmediziner). Pokud některé státy vůbec připouštějí poskytování pracovnělékařských služeb (pouze na primární, tj. podnikové úrovni) - jinou odborností, pak se jedná např. v Německu o přídatnou odbornost (německy Zusatzbezeichnung) závodní lékařství (německy Betriebmedizin) v trvání 2 (dvou) let postgraduálního studia pro všeobecné praktické lékařství, jinak je nutné pracovat s garancí pracovního lékaře. Vhodnost absolvování akreditovaného kurzu pracovního lékařství zmiňuje rovněž důvodová zpráva, avšak text zákona tento požadavek neuvádí. Důvodová zpráva rovněž zmiňuje nedostatky poskytování pracovně lékařských služeb bez znalosti problematiky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP), zejména u rizikových prací vyšší kategorie (2R,3,4), které se proto svěřují plně kvalifikovaným pracovním lékařům. To by bylo žádoucí i u druhé rizikové kategorie, z níž vzniká plná čtvrtina nemocí z povolání. Pozměňovací návrh tedy navrhuje přiměřené řešení přesně toho, co požaduje důvodová zpráva.

Právní konzultace navrhuje správnější řešení s garancí pracovním lékařem, kdy možnost uváděná v odst. (2) písm b) by se týkala jen první kategorie – znění by bylo v alternativě následující:

- c) může, jde-li o práce, které jsou zařazené podle zákona o ochraně veřejného zdraví¹⁰⁾ do kategorie první a druhé a/nebo je-li součástí práce činnost, pro jejíž výkon jsou podmínky stanoveny jinými právními předpisy, uzavřít písemnou smlouvu o poskytování pracovnělékařských služeb s poskytovatelem uvedeným v odstavci 1 písmeno b)

- d) ~~může, jde-li o práce zařazené pouze do kategorie první podle zákona o ochraně veřejného zdraví a není-li součástí této práce činnost, pro jejíž výkon jsou podmínky stanoveny jinými právními předpisy, zajišťovat provádění pracovnělékařských prohlídek a posuzování zdravotní způsobilosti k práci na základě písemné žádosti u poskytovatele uvedeného v odstavci 1 písm. a), který je registrujícím poskytovatelem zaměstnance nebo uchazeče o zaměstnání; ostatní pracovnělékařské služby podle § 1 odst. 1 zaměstnavatel zajišťuje prostřednictvím poskytovatele uvedeného v odstavci 1, s nímž uzavřel písemnou smlouvu;~~

¹⁰⁾ Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁰⁾ Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Odůvodnění:

Pracovnílékařské služby musejí být prováděny lege artis, tedy týž subjektem v plném rozsahu a v potřebné kvalitě, bod b) toto nesplňuje; registrující praktický lékař je určen primárně pro individuální péči o pacienta, nikoliv pro pracovnílékařskou službu.

- e) je povinen, dojde-li ke změně zařazení práce do kategorie vyšší než kategorie první podle zákona o ochraně veřejného zdraví nebo ke změně činnosti, pro jejíž výkon jsou podmínky stanoveny jinými právními předpisy, uzavřít novou nebo doplnit dosavadní písemnou smlouvu s poskytovatelem podle odstavce 1 o ty pracovnílékařské služby, které doposud nepožadoval, a to nejpozději do 3 měsíců ode dne, kdy k této změně došlo.

(3) Posuzování zdravotní způsobilosti a pracovnílékařské prohlídky pro práce, které jsou nebo budou vykonávány ve zkušebním provozu podle jiného právního předpisu, zaměstnavatel zajišťuje u poskytovatele podle odstavce 2 písm. a) nebo b), a to na základě výsledků hodnocení rizik podle jiného právního předpisu nebo výsledků měření, byla-li pro účely souhlasu s uvedením do zkušebního provozu, uskutečněna.

§ 3

(1) Zaměstnavatel je povinen

- a) umožnit pověřeným zaměstnancům poskytovatele pracovnílékařských služeb vstup na každé své pracoviště a sdělit jim informace potřebné k hodnocení a prevenci rizik možného ohrožení života nebo zdraví na pracovišti, včetně výsledků měření faktorů pracovních podmínek, předložit jim technickou dokumentaci strojů a zařízení, sdělit jim informace rozhodné pro ochranu zdraví při práci; v případě pracovišť, která podléhají z důvodu státního nebo jiného zákonem chráněného tajemství zvláštnímu režimu, vstupují na tato pracoviště pouze určení zaměstnanci poskytovatele pracovnílékařských služeb, kteří jsou v tomto případě povinni dodržet zvláštní režim,
- b) při zařazování zaměstnanců k práci postupovat podle závěrů lékařských posudků o jejich zdravotní způsobilosti,
- c) při odeslání zaměstnance k pracovnílékařské prohlídce podle tohoto zákona nebo jiných právních předpisů vybavit jej žádostí obsahující údaje o druhu práce, režimu práce a pracovních podmínkách, ke kterým je posouzení zaměstnance požadováno,
- d) odeslat zaměstnance na mimořádnou pracovnílékařskou prohlídku, pokud o to zaměstnanec požádal.

CELEX: 31989LO391

(2) Zaměstnavatel má právo vyslat zaměstnance na mimořádnou pracovnílékařskou prohlídku, má-li pochybnosti o zdravotní způsobilosti zaměstnance k práci.

§ 4

Zaměstnanec je povinen

- a) podrobit se pracovnílékařským službám u poskytovatele pracovnílékařských služeb, se kterým zaměstnavatel uzavřel smlouvu, a dalším zdravotním službám indikovaným poskytovatelem pracovnílékařských služeb pro hodnocení zdravotního stavu; poskytovatele dalších zdravotních služeb určí zaměstnanci poskytovatel

pracovnílékařských služeb; další zdravotní služby jsou součástí pracovnílékařských služeb,

- b) podrobit se pracovnílékařským službám nařízeným podle jiného právního předpisu,
- c) sdělit poskytovateli pracovnílékařských služeb jméno a adresu registrujícího poskytovatele a dalších poskytovatelů, kteří ho přijali do péče,
- d) sdělit poskytovateli pracovnílékařských služeb na jeho žádost nebo z vlastního podnětu všechny jemu známé nebo podezřelé skutečnosti související s ochranou zdraví při práci.

§ 5

(1) Poskytovatel pracovnílékařských služeb je povinen

- a) informovat zaměstnance o možném vlivu faktorů pracovních podmínek na jeho zdraví, a to se znalostí vývoje jeho zdravotního stavu,
- b) informovat zaměstnavatele o možném vlivu faktorů pracovních podmínek na zdravotní stav jeho zaměstnanců,
- c) spolupracovat se zaměstnavatelem, zaměstnanci, zástupcem pro oblast bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a s odborně způsobilými osobami podle zákona upravujícího zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci¹¹⁾, odborovou organizací a kontrolními orgány v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci¹²⁾,
- d) neprodleně oznamovat zaměstnavateli zjištění závažných nebo opakujících se skutečností negativně ovlivňujících bezpečnost a ochranu zdraví při práci,
- e) podat podnět kontrolním orgánům v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci¹²⁾ k sjednání nápravy nad dodržováním povinností v bezpečnosti a ochraně zdraví při práci¹³⁾ v případě, že zjistí, že zaměstnavatel nepostupuje v souladu s lékařskými posudky nebo přes opakované upozornění neplní povinnosti v bezpečnosti a ochraně zdraví při práci stanovené jinými právními předpisy.

CELEX: 31989LO391

(2) Poskytovatel pracovnílékařských služeb je oprávněn požadovat po zaměstnavateli zajištění měření, popřípadě expertizy, a to za účelem analýzy pracovních podmínek, pracovního prostředí a odezvy organismu zaměstnanců, včetně výsledků kategorizace zdravotních rizik, pokud má podezření, že došlo k takové změně pracovních podmínek, která negativně ovlivňuje nebo by mohla ovlivnit zdraví zaměstnanců. Zaměstnavatel je povinen měření nebo expertízy požadované poskytovatelem podle věty první zajistit. Jestliže s požadavkem na zajištění těchto měření nebo expertíz nesouhlasí, požádá o stanovisko příslušný orgán ochrany veřejného zdraví podle zákona o ochraně veřejného zdraví nebo Státní úřad pro jadernou bezpečnost, jde-li o práci v prostředí ionizujícího záření¹⁴⁾. V žádosti nesouhlas se zajištěním měření nebo expertíz podle požadavku poskytovatele pracovnílékařských služeb odůvodní.

¹¹⁾ Zákon č. 309/2006 Sb., o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, ve znění pozdějších předpisů.

¹²⁾ Například zákon č. 251/2005 Sb., o inspekci práce, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 258/2000 Sb., zákon č. 18/1997 Sb., mírovém využívání jaderné energie a ionizujícího záření (atomový zákon) a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 61/1988 Sb., o hornické činnosti, výbušninách a o státní báňské správě, ve znění pozdějších předpisů.

¹³⁾ Například zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 309/2006 Sb., nařízení vlády č. 361/2007 Sb., kterým se stanoví podmínky ochrany zdraví při práci, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁴⁾ Zákon č. 18/1997 Sb.

(3) Příslušný orgán ochrany veřejného zdraví podle zákona o ochraně veřejného zdraví nebo Státní úřad pro jadernou bezpečnost přezkoumá důvod žádosti zaměstnavatele a své stanovisko písemně sdělí do 15 dnů od obdržení žádosti zaměstnavateli.

(4) Lékař posuzující zdravotní způsobilost zaměstnanců k práci nebo k výkonu služby jako součást pracovnělékařských služeb vždy sám prokazatelně vykonává i pravidelný dohled na pracovištích a nad výkonem práce.

Odůvodnění:

K výkonu pracovnělékařských služeb lege artis je potřeba zdůraznit komplexnost nezbytného obsahu těchto služeb již v zákonu, detaily budou v prováděcí vyhlášce (viz § 60 návrhu zákona).

§ 6

Zaměstnavatel hradí pracovnělékařské služby poskytované podle tohoto zákona, s výjimkou posuzování nemocí z povolání, a sledování vývoje zdravotního stavu při lékařských preventivních prohlídkách u nemocí z povolání a vývoje zdravotního stavu při lékařských preventivních prohlídkách po skončení rizikové práce, upravených v zákoně o ochraně veřejného zdraví.

§ 7

Posuzování zdravotní způsobilosti osoby ucházející se o zaměstnání

(1) Jde-li o osobu ucházející se o zaměstnání, postupuje se při posuzování její zdravotní způsobilosti k práci obdobně jako při posuzování zdravotní způsobilosti zaměstnanců v rámci pracovnělékařských služeb s tím, že

- a) vstupní lékařská prohlídka se uskutečňuje u poskytovatele pracovnělékařských služeb, s nímž má zaměstnavatel uzavřenou písemnou smlouvu, ~~nebo u registrujícího poskytovatele, ke kterému vyslal zaměstnavatel, na jehož pracovištích jsou vykonávány práce pouze v kategorii první, osobu ucházející se o zaměstnání,~~

Odůvodnění:

Pracovnělékařské služby musejí být prováděny lege artis, tedy týž subjektem v plném rozsahu a v potřebné kvalitě, bod b) toto nesplňuje; registrující praktický lékař je určen primárně pro individuální péči o pacienta, nikoliv pro pracovnělékařskou službu.

- b) osoba ucházející se o zaměstnání se považuje za zdravotně nezpůsobilou, pokud se před vznikem pracovněprávního nebo obdobného vztahu nepodrobí vstupní lékařské prohlídce.

(2) Vstupní lékařskou prohlídku hradí osoba ucházející se o zaměstnání, pokud se s případným zaměstnavatelem nedohodne jinak, nebo nestanoví-li jiný právní předpis jinak.

§ 8

Prováděcí právní předpis, nestanoví-li jiný právní předpis ¹⁵⁾ jinak, stanoví

- a) postupy při zajišťování lékařských prohlídek, druhy, četnost a obsah lékařských prohlídek nezbytných pro zjištění zdravotního stavu posuzované osoby a posuzování zdravotní způsobilosti včetně rozsahu odborných vyšetření,
- b) organizaci, obsah a rozsah pracovnělékařských služeb,
- c) rizikové faktory pracovního prostředí a nemoci, stavy a vady, které při výskytu těchto faktorů vylučují nebo omezují zdravotní způsobilost k práci nebo službě,
- d) náležitosti žádosti o provedení pracovnělékařské prohlídky a posouzení zdravotní způsobilosti k práci,
- e) náležitosti lékařského posudku ve vztahu k posuzované činnosti.

CELEX: 31989LO391

Michal Janek, Jiří Skalický

¹⁵⁾ Zákon č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů.

Vyhláška č. 393/2006 Sb., o zdravotní způsobilosti, ve znění pozdějších předpisů.

DŮVODOVÁ ZPRÁVA K NÁVRHU ZÁKONA O SPECIFICKÝCH ZDRAVOTNÍCH SLUŽBÁCH

(výňatek)

K § 53 až § 60

Zákon definuje pracovnělékařské služby. Upravuje se rozsah zdravotních služeb podle Úmluvy o závodních zdravotních službách (MOP č. 161) zejména v té oblasti, kterou je nezbytné upravit na úrovni zákona, tedy v oblasti práv a povinností zúčastněných subjektů.

Navrhuje se proto, aby tím, kdo poskytuje pracovnělékařské služby v plné šíři, byl poskytovatel v oboru všeobecné praktické lékařství nebo poskytovatel v oboru pracovní lékařství. Je vhodné, aby „praktický lékař“ absolvoval akreditovaný kurz zaměřený na pracovnělékařské služby. Od roku 1995 do roku 2011 absolvovalo obdobné kurzy 422 praktických lékařů (IPVZ), cca 40 (NCONZO) a 24 je v přípravě (IPVZ).

Oba tyto poskytovatelé jsou oprávněni z titulu své odbornosti poskytovat pracovnělékařské služby pro zaměstnavatele, na jehož pracovištích se souběžně vyskytují práce zařazené podle § 37 odst. 2 zákona o ochraně veřejného zdraví do kategorie první, druhé, druhé-rizikové, třetí nebo čtvrté, a to vždy na základě písemné smlouvy. Zejména pak práce zařazené do kategorie druhé není možné svěřit pouze do režimu pracovnělékařských prohlídek, ale je nezbytné, aby pracoviště, na nichž se takové práce vykonávají, posuzoval lékař se znalostí pracovních podmínek a obecně problematiky BOZP. To dokládá i fakt, že každoročně je zaznamenáván výskyt nemocí z povolání u těch osob, které vykonávají práci zařazenou do kategorie druhé, přičemž podíl těchto nemocí z povolání na celkově přiznaných nemocech z povolání činí cca 25 až 26%. Tím, že se navrhuje, aby výslovně komplexní pracovnělékařské služby byly svěřeny jen lékařům se znalostí problematiky BOZP, očekává se i snížení výskytu nemoci z povolání právě u těch prací, které nejsou rizikové.

Tam, kde se na pracovištích zaměstnavatele vyskytují výhradně práce zařazené jen do kategorie první podle § 37 odst. 2 zákona o ochraně veřejného zdraví se umožňuje, aby pracovnělékařské prohlídky, tedy prohlídku vstupní a prohlídku periodickou, vykonávali registrující lékaři zaměstnanců nebo uchazečů o práci, a to vždy na žádost zaměstnavatele nebo budoucího zaměstnavatele.

(3) Navrhuje se dále, aby v případě, že příslušný orgán ochrany veřejného zdraví rozhodne o tom, že práce kategorie první je prací kategorie vyšší, tedy s vyšší dávkou rizika, nebo se u zaměstnavatele změnila podmínky pro výkon práce stanovené jinými právními předpisy, byl zaměstnavatel povinen zajistit si pracovnělékařské služby jedním z oprávněných poskytovatelů, a to na základě písemné smlouvy nebo rozšířit stávající smlouvu o tyto pracovnělékařské služby, které dosud nepožadoval. Protože se nemusí vždy jednat o totožného poskytovatele, s nímž již má zaměstnavatel uzavřenu smlouvu o pracovnělékařských službách, navrhuje se přechodná doba 3 měsíců ode dne kdy k této změně došlo, aby případně mohl zaměstnavatel oslovit jiného poskytovatele.

(4) Zvláštní úprava je věnována zaměstnancům a uchazečům o práci, kteří pracují nebo budou pracovat na pracovištích zaměstnavatele, který tato pracoviště uvedl do zkušebního provozu podle stavebního zákona. Zde se navrhuje, aby bylo sice upuštěno od komplexních

pracovnílékařských služeb, avšak aby zdravotní způsobilost a pracovnílékařské prohlídky byly zajištěny zákonem stanoveným poskytovatelem, a to na základě výsledků hodnocení rizik například podle zákoníku práce nebo výsledků měření, pokud byla provedena v rámci uvádění stavby do zkušebního provozu. Vyhledávání rizik je možné již v době, kdy budoucí zaměstnavatel uvažuje o zřízení pracoviště nebo pracovišť za konkrétním účelem, tedy již v době, kdy předkládá svůj záměr v rámci stavebního řízení a musí dokládat v technické zprávě základní parametry k samotné činnosti, která se zde má vykonávat, včetně personálního zabezpečení a pod.

Pracovnílékařské služby nejsou samostatným druhem zdravotní péče, neboť svým účelem naplňují definici preventivní, diagnostické, konzultační a posudkové péče. Jejich odlišnost spočívá jednak v okruhu osob, kterým jsou poskytovány – zaměstnancům, a jednak ve způsobu, jakým jsou poskytovány – tedy na základě smlouvy mezi poskytovatelem zdravotních služeb a zaměstnavatelem.

Podle Úmluvy ILO č. 161 o závodních zdravotních službách je závodní zdravotní služba širší činností než pouze provádění pracovnílékařských prohlídek zaměstnanců. Její provádění má význam především pro prevenci vzniku onemocnění a tu nelze provádět bez důkladné znalosti pracovního prostředí. Z uvedeného vyplývá, že lékař poskytující pracovnílékařské služby se musí seznamovat s podmínkami práce u zaměstnavatele.

Návrh zákona stanoví povinnost úhrady pracovnílékařských služeb zaměstnavateli s tím, že již v současné době je povinnost hradit náklady související se zajišťováním bezpečnosti a ochrany zdraví při práci uložena zaměstnavateli zákoníkem práce a zákonem o ochraně veřejného zdraví. Nejednotně je v současnosti hrazena klinická část, tedy náklady související s prováděním preventivních pracovnílékařských prohlídek a posuzováním zdravotní způsobilosti k práci. Část těchto nákladů je hrazena nesystémově z veřejného zdravotního pojištění a převážnou část nákladů již v současné době hradí zaměstnavatel. Úhrada je dovozována podle čl. 12 Úmluvy o závodních zdravotních službách.

Kromě povinností nezbytných pro zajištění kvality těchto zdravotních služeb, které zákon ukládá jak zaměstnanci, tak zaměstnavateli, jsou zejména za účelem posílení ochrany zdraví při práci uloženy povinnosti i poskytovateli pracovnílékařských služeb. Poskytovatel pracovnílékařských služeb je povinen zejména informovat zaměstnance o možném vlivu faktorů pracovních podmínek na jeho zdraví a zaměstnavatele o možném vlivu faktorů pracovních podmínek na zdravotní stav jeho zaměstnanců. Rovněž je povinen spolupracovat se zaměstnavateli, zaměstnanci a s dotčenými orgány státního odborného dozoru nad bezpečností a ochranou zdraví při práci, kterými jsou orgány ochrany veřejného zdraví, inspekce práce a báňského úřadu, a dalšími správními úřady. Stejně tak je povinen oznamovat zaměstnavateli a dotčeným správním úřadům zjištění závažných skutečností negativně ovlivňujících bezpečnost a ochranu zdraví při práci, vydávat lékařské posudky pro potřeby posouzení příčin vzniku úrazu, a dále též zajistit, aby ve zdravotnické dokumentaci byly zaznamenávány podstatné údaje o pracovních podmínkách potřebné pro hodnocení vlivu pracovních podmínek na zdraví zaměstnance.

Nová právní úprava bude mít v oblasti pracovnělékařských služeb dopad na rozpočty těch zaměstnavatelů, jejichž zaměstnancům byly lékařské preventivní prohlídky hrazeny podle § 35 zákona č. 48/1997 Sb., ve znění pozdějších předpisů - tzn. zaměstnavatelům, jejichž zaměstnanci vykonávají práce rizikové podle zákona č. 258/2000 Sb., a dále práce, u kterých jsou podle § 12 až 14 směrnice č. 49/1967 Věst. MZ ČSR, o posuzování zdravotní způsobilosti k práci, ve znění pozdějších předpisů, stanoveny preventivní periodické a mimořádné prohlídky, s výjimkou prohlídek řidičů z povolání. Vzhledem ke změně financování těchto činností dojde ke snížení výdajů z veřejného zdravotního pojištění.

S ohledem na stávající praxi, kdy z veřejného zdravotního pojištění jsou zpravidla hrazeny pouze náklady za provedení lékařské prohlídky, ne již náklady za provedení dalších z posudkových důvodů požadovaných odborných vyšetření, které převážně již v současnosti hradí zaměstnavatelé, a současně i s ohledem na to, že úhrada z veřejného zdravotního pojištění je realizována pouze pokud jsou pracovnělékařské služby předmětem smlouvy mezi provozovatelem zdravotnického zařízení a příslušnou zdravotní pojišťovnou, nepředpokládají se rozdíly zásadního významu.

Podrobné rozpracování pracovnělékařských prohlídek, včetně zapracování příslušných směrnic, bude předmětem prováděcího předpisu, který bude obsahovat druhy, četnost a obsah lékařských prohlídek nezbytných pro zjištění zdravotního stavu posuzované osoby a posuzování zdravotní způsobilosti, rozsah odborných vyšetření, postup při zajištění a provádění lékařských prohlídek, včetně případů, kdy se provádějí. Dále bude obsahovat podmínky, za kterých lze vydat lékařský posudek, dobu a podmínky jeho platnosti včetně podmínek, za kterých lze požadovat nové posouzení zdravotní způsobilosti, a dobu, po kterou lze lékařský posudek uplatnit.

Náklady na prohlídku k posuzování zdravotní způsobilosti osob ucházejících se o práci hradí posuzovaná osoba, nedohodne-li se s potencionálním zaměstnavatelem jinak nebo nestanoví-li jiný právní předpis jinak. Zde je ponechána možnost zaměstnavatele náklady na prohlídku uchazeči uhradit. Například podle § 15 odst. 5 zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů, hradí náklady spojené se zjišťováním zdravotní způsobilosti občana bezpečnostní sbor.